

תפילה (44)

חשיבות התפילה

התפילה היא אחת המצוות היסודיות ביותר ביהדות, שכן היא הקשר הישיר בין האדם לבוראו. **הרמב"ם** (הילכות תפילה א. א) כותב שהתפילה היא מצות עשה מן התורה: לעבוד את ה' בתפילה בכל יום. התפילה כמפתח לשפע: בגמרא (ברכות כו.) : נאמר: תפילת כנגד תמידין תקנום, כלומר, חכמינו תקנו את סדרי התפילה כנגד קרבנות התמיד שהוקרבו בבית המקדש. כשם שהקרבנות היו מביאים שפע לעם ישראל, כך גם התפילה פותחת שערי ברכה. **הרמח"ל** בספרו "דרך ה'" מסביר שהתפילה אינה רק בקשה, אלא כלי המאפשר לנו להתחבר לרצון ה' ולכוון את עצמנו לדרכים טובות יותר. בספר **שמואל** (פרק א') מסופר על תפילתה של חנה, אם שמואל הנביא. חנה התפללה מעומק הלב, בלחש ובכוונה עמוקה, ושמואל הנביא מגדולי מנהיגי ישראל נולד בזכות תפילה זו. מכאן לומדים חז"ל החשיבו את חנה כדמות מופת לתפילה אישית ואמיתית.

המלקט

בשעת התפילה האדם משתנה

ב"בספר העיקרים" (מאמר ד) הובאה שאלה יסודית בנוגע לתפילה: הקב"ה הרי יודע בדיוק למה כל אחד ואחד זקוק. ואם כן ממה נפשך: אם מגיע לאדם, לפי מעשיו, לקבל את הדברים שהוא זקוק להם, בשביל מה לו להתפלל? הקב"ה יתן לו גם אם לא יבקש! אין כל צורך לתת לו "תזכורת" על כך! ואם, לפי מעשיו, לא מגיע לאדם לקבל, לא יעזור לו מה שיתפלל, שהרי אי אפשר לשנות את דעתו של הקב"ה, שנאמר: **"אני ה' לא שנית"** (מלאכי ג.ו.)? אלא אומר **בעל העיקרים**, כך הוא באורם של הדברים: בשעה שיהודי מתפלל, אין הוא בא לשנות את רצונו של הקב"ה בשעת התפילה, היהודי משנה את עצמו, כלפי בוראו. הוא פונה לבוראו ואומר לו: רבונו של עולם! רק אתה יכול לעזור לי! אני תלוי רק בך! אין לי מי להישען אלא עליך. בשעת התפילה האדם מפגין תלות בבורא עולם, הוא מפגין אמונה ובטחון בבורא, ממילא הוא יכול לפנות אליו ולומר לו: אפילו אם כל היום לא היה מגיע לי לפי מעשי לקבל, עכשיו כשהתגדלתי, כשהתרוממתי, כשנהפכתי לאחר, בדרגה גבוהה יותר, אולי עכשיו כבר כן מגיע לי. זהו היסוד שחידש **בעל העיקרים**: בשעת התפילה האדם משתנה.

ספר "אוחילה ל-אל"

תפילה עבודה שבלב

חז"ל מלמדים אותנו שהתפילה היא עבודה שבלב (תענית ב:), כלומר עבודה הפנימית של האדם, לא

במעשה אלא בלב, ברגש, בכוונה. רש"י מסביר: עבודה זו תפילה, שהרי אין בה לא מעשה ולא פעולה גשמית, אלא פנימיות הלב. התפילה היא הזדמנות עבור כל יהודי להתחבר אל הקב"ה מתוך עומק הלב, לדבר עמו, לשבח, ולבקש ולהודות. היא לא תלויה במעמד חברתי, ברמת השכלה או בעושר, כל אחד, בכל מצב, יכול להתפלל. **רבי נחמן מברסלב** אומר: תפילה מועילה לכל דבר. ואין דבר בעולם שיכול לעמוד לפני התפילה. כשאדם מתפלל באמת, בכוונה מעמקי לבו הוא פותח שערים. **במדרש** (ילקוט שמעוני) על הפסוק **"ולעבדו"** זה תפילה שהיא עבודה שבלב: אמר הקב"ה לא ביקשתי מכם אלא שתהיו עמלים לפניי, קוראים בתורה ומתפללים לפניי.

המלקט

תפילה בלא כוונה כגוף בלא נשמה

חז"ל אומרים: תפילה בלא כוונה כגוף בלא נשמה, גוף בלי נשמה נראה אולי שלם כלפי חוץ, אבל אין בו חיות, אין בו חיים, אין בו קשר למקור החיים. כך גם תפילה אם האדם מתפלל בשפתיים בלבד, בלי להרגיש הלב דבריו, בלי שהוא מדבר עם בוראו באמת, זו תפילה חיצונית, חסרה את העיקר. **המהר"ל מפראג** מסביר שכמו שהנשמה מחיה את הגוף ונותנת לו משמעות, כך הכוונה מחיה את התפילה היא זו שהופכת את המילים הפשוטות לכלי קשר עמוק עם רבונו של עולם. וכך גם הלשון **הרמב"ם** (הילכות תפילה ד. טו): כוונה הלב כיצד? כל תפילה שאינה בכוונה אינה תפילה, לכן, כשאדם ניגש לתפילה, עליו להשתדל לפנות את הלב, להתבונן שהוא עומד לפני מלך מלכי המלכים, ולכוון אפילו בפסוק ראשון של **"שמע ישראל"**, או בברכת אבות, בשמונה עשה כדי שתפילתו לא תהיה: **"כגוף בלא נשמה"**, אלא מלאת חיים באמת.

המלקט

שירה של תודה להשי"ת

רבותי! להודות להקב"ה, זה דבר הכי נפלא שיש בעולם. **בעל אור החיים הקדוש**, בכל בוקר לפני תפילת שחרית היה מקדש שעה ארוכה להודאה להקב"ה: רבונו של עולם, תודה רבה!, תודה רבה שאני זוכה לעבוד את השי"ת. וכן מספרים על **החפץ חיים**, שהיה מיחד בכל יום זמן להודות להקב"ה. רבונו של עולם, תודה רבה! תודה רבה שזכיתי להיוולד יהודי, ולא סתם יהודי, אלא יהודי כשר, שיועד מה זה בורא עולם. וכי קלה היא בעיניך? ממי למדו זאת? **מדוד המלך**. דוד המלך שר שירה של תודה להשי"ת: **"מזמור לתודה"**, הוא מכריז ואומר: **"הריעו לה' כל הארץ"**, שכל העולם ישמע את התודה שלכם. עליכם להודות לה' על הזכות

הגדולה שנפלה בחלקכם להיות עובדי ה'. "עבדו את ה' בשמחה", כי השמחה מעידה על כך שאתם מודעים לזכות הגדולה לעבוד את ה', להיות חיים בעלי תכלית ומשמעות.

ספר "עבודה שכלב"

הטעם שאין להגביה קולו בתפילה

כתב המהר"ל מפראג: מדוע אין להגביה קולו בתפילה, אף שרש"י פירש המשמיע קולו בתפילה מראה כאילו אין השם יתברך שומע תפילתו כאשר תפלתו הוא בלחש. אבל לפי האמת פירושו כי התפלה הוא שמאמין בו יתברך שיעשה בקשתו, והאמונה בו יתברך הוא דבק במדריגה העליונה הנעלמת, וזהו העיקר האמונה כי המאמין בו יתברך אמונתו מגיע עד המדרגה הנעלמת. וכמו שמורה עליו האל"ף שהיא ראשונה במלת אמן כי מגיע עד ההתחלה, גם כי האל"ף אותיות פלא דהוא לשון העלמה וכמו שיתבאר. והאמונה השלימה שהוא מתדבק באמונתו יתברך עד המדריגה העליונה הנעלמת, כי המשמיע קול הוא נשמע ונגלה וכל שהוא נגלה אינו דבק במדרגה עליונה כי העליון הוא נתסר, ודבר זה ידוע למבינים, ולפיכך הוא מקטני אמונה, והמגביה קולו בתפלתו הוא מנביאי שקר, אשר הם דבקים בכוחות הטומאה אשר אין להם מעלה הנעלמת וההסתר כלל, והם נקראים כוחות חיצוניות, ולפיכך המגביה קולו בתפלתו שהוא גלוי עוד יותר הוא מנביאי השקר, כן הגבהת קול הוא יותר נגלה ודי למביני מדע. ומבואר מדבר המהר"ל שעבודת התפלה היא להתחבר למקום עליון מאוד, לאל"ף שהוא פלאי ונסתר וכוונתו למידת הכתר העליונה, ושם אין באמת מקום לדיבור.

ספר "דעת התפילה"

איך להפלל

יש הרבה דרכים להתפלל, אבל השורש של תפילה אמיתית הוא הלב. חז"ל אומרים: "רחמנא ליבא בעי" הקב"ה רוצה את הלב. התפילה איננה רק אמירת מילים מהסידור, אלא שיחה עם אבא שבשמיים. כשאדם עומד לפני ה' הוא צריך לזכור שהוא עומד מול המלך, אך גם מול אבא שאוהב אותו, שמחכה לשמוע את קולו. הרמב"ם כותב (הלכות תפילות): מצוה עשה להתפלל בכל יום... ולבקש צרכיו בדבריו של אדם ולשבח את ה' יתברך. כלומר, עיקר התפילה הוא הכוונה, להביין את המילים, להתחבר לרגש שמאחוריהן, ולהביע את הצורך האישי. גם אם אדם לא מבין את כל המילים, אבל הוא מדבר עם ה' מלב פתוח, זה יקר מאוד בעיני הקב"ה. אפילו גניחה, אפילו דמעה, זו תפילה. החפץ חיים ראה פעם יהודי מתפלל בפשטות, עם הרבה שגיאות, ודמעות זולגות מעיניו. משהו העיר לו: הוא בקושי יודע להתפלל! ענה החפץ חיים: ה' נהנה מהתפלה שלו, כמו אב ששומע את הבן הקטן שלו מדבר לראשונה. לא משנה אם הוא שוגה, העיקר שזה בא מהלב.

המלקט

הלכה: צירוף משקה למאכל

האוכל פחות מכזית ושתה פחות מרביעית אין מצטרפים אפילו לענין בורא נפשות לפי שהנאתם שונה ושיעורם שונה. אולם המטביל בסקווית בכוס תה כדי להטעים את הביסקוויט, המשקה הבלוע מצטרף להשלים שיעור כזית, ויש חולקים וסוברים שאינו מצטרף ויש לאכול כזית מאכל ללא משקה כדי לברך ברכה אחרונה. ולכן יש להשתדל ולא להכנס לספק זה, ואם נכנס לספק ולא יכול להשלים לשיעור כזית מהמאכל בלבד, המברך יש לו על מה לסמוך.

ספר "הליכות ברכות" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: כל הכועס כאילו עובד עבודה זרה, כי לשניהם לא יועילו כלום.
ספר שמחלה

חקירה: קידושין בחייבי כריתות: לא תופסים, הכרת מונע את הקידושין (סיבה), או שבעריות שיש בהם כרת, איסור הערוה מונע את הקידושין (סימן). (הגר"ש שקאפ יבמות א ד"ה וכן נ"ל בענין, קובץ הערות ג-ג).

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: אריות שבחבורה: רב ידוע מפולין נזדמן ל'היכל' רפורמי בגרמניה, עמד הרב וסקר את האולם המפואר, במיוחד נשתהה מבטו על שני האריות החובקים את לוחות הברית שעל גבי ארון הקדוש. שאלוהו בני לוותו: מה מיוחד מצא בשני אריות אלה? השיב הרב ואמר: אריות אלה הם היחידים שמחזיקים כאן בעשרת הדיברות.

ספר "חד וחלק" חלק א' (דף מ)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'וסי חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שולה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן איזיה. **שלום בית:** גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג'. **זיווג הגון:** יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. **הצלחה רבה:** נתן בן רבקה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן גיזיל לאוני. **לעילוי נשמת:** ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. אמיל חיים בן עזו עזיזה, אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסטרייח כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזקה.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
כלל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollet-aixlesbains.fr